

Hung. Monitoring 30.11.89. (Esti Magazin, 18.30 h)

Budapesten átadták a csehszlovák félnek a magyar kormány javaslatait a bős-nagymarosi beruházás államközi szerződésének módosítására. A minisztertanács javasolja, hogy mellőzzék a vízlépcsőrendszer csúcsra járatását és hagyják el a nagyamarosi vízlépcsőt. Ha az ökológiai feltételeket megteremtik, akkor a magyar fél kész a bősi erőmű alapüzem módjához szükséges létesítmények befejezésére és folytatja az építési munkákat Dunakiliti térségében. A bős-nagymarosi beruházás magyar kormánybiztosa elmondta, hogy jól halad a tárgyalási irányelvek kidolgozása, amihez egyébként UDVARI LÁSZLÓ konzultációra kért fel több társadalmi bizottságot és környezetvédelmi szervezetet. A kormány Nagymarossal kapcsolatos ügyeit egyre erőteljesebben bírálják a különböző pártok. A független képviselőcsoport mai tanácskozásán a zöld párt részéről Haljusi (???) Adrienne meglepő kijelentést tett. Az ülésen Soós Éva járt:

- A bős-nagymarosi vízlépcső leállítást rögzítő minisztertanácsi határozat titkos záradékokat tartalmaz. Ez a tény azóta sem kapott nyilvánosságot. A záradék egyik pontja pl. azt tartalmazza, hogy a csehszlovák szándéknyilatkozat alapján a mederáttöltési munkák folytathatók. De ott, mondta a zöld párt képviselője, ahol kormány egyezményről van szó, ott nem lehet egy még nem is létező szándéknyilatkozat alapján dönteni, de van még más is. A minisztertanácsi határozat említést sem tett a Bős-Nagymarost ellenőrző társadalmi bizottságról, és még egy, a magyar kormány a szerződés módosítását már átnyújtotta Csehszlovákiának. De ennek a módosításnak a tartalma szintén nem ismeretes. EKE KÁROLY képviselő emlékeztette társait, hogy ő legutóbb nemmel szavazott Bős-Nagymaros ügyében, de nem azért, mert a leállítást nem akarta, hanem azért, mert a helyzet már akkor sem látszott elég világosnak és sejtette, hogy bizonyos dolgok újra a nyilvánosság kizárásával történnek meg.

Ami még meglepőbb, az imént hallott zöldpárti véleményt osztja a nemzeti kerekasztal tárgyalásokon résztvett pár, beleértve a kormánypártot is. Ismét Soós Éva interjúja:

A nemzeti kerekasztal pártjai, számszerint 13 párt, sajtótájékoztatót tartanak abból a célból, hogy közös állásfoglalásukat nyilvánosságra hozzák Bős-Nagymaros ügyében. Pontosán arról, amiről délelőtt a független képviselők is tájékoztak a zöldpárt képviselője által. Erről a bizonyos minisztertanácsi határozatról van szó. PÁSKA CSABA a Bajcsy Zsilinszky Társaság környezetvédelmi csoportjának szervezője:

- A minisztertanácsi határozatban olyan feltételeket fogalmaznak meg a dunakiliti tározó munkáinak folytatásához és befejezéséhez és működtetéséhez, amelyek nem pontosan fejezik ki a szükséges műszaki, ökológiai feltételek és vizsgálatok elvégzését és lehetőséget adnak arra, hogy elhamarkodva, kapkodva megkössük a csehszlovák kormánnyal az egyezményt. Véleményünk szerint kész helyzet elé állítani sem a leendő magyar kormányt, sem a leendő csehszlovák kormányt nem szabad.

Tehát a kormánynak nem a gyors megoldás - véleményünk szerint a feladata - hanem a megnyugtató megoldás. Ehhez pedig a feltétel-rendszereket, a műszaki, természeti, természetvédelmi feltételeket kell tisztázni. Ez a tartalma annak a garanciarendszernek, amit meg akarnak az egyezményben határozni a csehszlovák féllel. Továbbá követeljük a nyilvánosságot, a társadalmi ellenőrzést ebben a folyamatban. Mert titkos maga a minisztertanácsi határozat is és titokban folyik a döntés és a kormánymegállapodás előkészítése. Javasoljuk a számvevőszék első feladataként, hogy a vízügyi ágazat teljes tevékenységét vizsgálja felül és ennek részeként a vízlépcső rendszer pénzügyi vonatkozásait, valamint a jelenlegi állapotát teljes körűen mérjük fel a vízlépcső eddig elkészült létesítményeinek, mert lehetőséget ad, hogy a gödörbe a veszteséget is betemetik, amiről nincs tudomásunk. Szükségesek a szervezeti és személyi változtatások a minisztériumban, hiszen egy ember leváltásával nem várható egy ágazat szemléletének a megváltozása. Ezen felül felhívjuk Csehszlovákia demokratikus mozgalmait, hogy csatlakozzanak a jövőért érzett felelősségükben hozzánk és az osztrák környezet- és természetvédőket felkérjük, hogy jószolgálati küldöttséget vezethessünk és mehessünk Csehszlovákiába ebben az ügyben.

Hung. Monitoring 01.12.89. (Esti Magazin, 18.30 h)

A Bioszféra Párt feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik 1977-ben aláírták és elfogadták a bős-nagymarosi beruházásról szóló államközi szerződést. A párt, amely a Vox Humana Mozgalomból alakult, közölte, hogy ha a szakszervezet nem harcolja ki, hogy a jövő év januárjában végéig a kisvárosok, kistelepek szövetkezeti üzleteiben dolgozók 35 %-os béremelést kapjanak, akkor kénytelenek lesznek sztrájkot kezdeményezni, s ez a boltok háromnapos bezárását jelentheti. Vita van a hajdani ágazati szakszervezet vagyonának jövőjéről is. A részletek tisztázása holnapra marad, amikor is megalakul a Kereskedelmi Szakszervezetek Szövetsége. Az EM megkezdésével egyidőben ugyanis a küldöttek kimondták a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének feloszlását.

(Hírvilág, 22.00 h)

A téma most Nagymaros, jöllehet a vízlépcső építését már régen fölfüggesztették.

- A bős-nagymarosi vízlépcső jövőjét illetően együttműködésről állapodott meg a beruházás kormánybiztosa, UDVARI László, több környezetvédelmi szervezet képviselőjével. A környezetvédők indokoltnak tartották, hogy a Magyar Tudományos Akadémia irányítsa az ökológiai garanciákról szóló egyezmény magyar előkészületeit. A felek egyetértettek abban, hogy a kormánybiztos folyamatosan tájékoztassa a környezetvédőket az államközi szerződés módosításával kapcsolatos tevékenységéről.